

**Nr 19. President Arrondissementsrechtbank te Breda,
22 november 1977.**

(Mr B. Pronk)

Art. 10, lid 1, aanhef en onder 10° Auteurswet 1912.

Het is niet van betekenis, dat de tekeningen van laboratoriumglaswerk, gemaakt door Van der Poel, geen oorspronkelijke werktekeningen zijn, daar in ieder geval auteursrechtelijke bescherming toekomt aan de catalogus (lijst) waarin zij voorkomen, bij de opstelling waarvan Van der Poel, gelet op de systematiek van die lijst, de toegepaste standaardisatie van maten en de gebruikte codering, zeker scheppende arbeid heeft verricht.

Art. 7 Auteurswet 1912.

Daar de werkgeefster van Van der Poel de openlijk door Van der Poel geclaimde auteursrechten nimmer op grond van de bestaande dienstbetrekking voor zich heeft opgeëist, moet er van worden uitgegaan dat de auteursrechtelijke bescherming toekomt aan de catalogus heeft gesteld dat hij de catalogus in zijn vrije tijd heeft opgesteld en gedaagde het tegendeel niet aannemelijk heeft gemaakt.

1) C. J. van der Poel te Waddinxveen,
2) P. Braam te Haarlem, eiseres in kort geding,
procureur Mr C. J. Verpaalen, advocaat Mej. Mr S. Boekman,
tegen
de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Proton-Wilten B.V., gedaagde in kort geding,
procureur Jhr Mr H. Ph. J. Quarles van Ufford, advocaat Mr C. M. van Leeuwen.

Wij, President, enz.

Ten aanzien van het recht:

Overwegende dat Wij op grond van niet, althans niet voldoende weersproken stellingen van partijen dan wel als blijkend uit in zoverre niet betwiste produkties de navolgende feiten voorshands als ten processe vaststaand aannemen:

– eisers hebben in het jaar 1976 een overeenkomst van maatschap gesloten, in welke maatschap van der Poel de ten processe gepretendeerde auteursrechten heeft ingebracht;

– van der Poel heeft een groot aantal tekeningen van laboratoriumglaswerk vervaardigd, waarbij bepaalde standaardisaties zijn toegepast en een bepaalde code-aanduiding is gebruikt, welke tekeningen met code-aanduiding in het jaar 1971 zijn gebundeld in een catalogus, aangeduid als 'Lab-lijst';

– op bedoelde Lab-lijst is vermeld: uitg. Lab-lijst, Leiden, copyright;

– de door van der Poel gemaakte tekeningen zoals die in de 'Lab-lijst' zijn afgedrukt vormen een inventarisatie van het glaswerk met code-aanduiding zoals die worden gebruikt in het Gorlaeus-laboratorium van de Rijksuniversiteit te Leiden, alwaar van der Poel als hoofd van de glastechnische afdeling werkzaam is;

– van der Poel heeft een exemplaar van bedoelde Lab-lijst verkocht aan onder meer de firma Louwers Hapert te Hapert en/of aan Loudra Eindhoven B.V. te Eindhoven, welke B.V. later is opgegaan of omgezet in Louwers Hapert (B.V.) te Hapert;

– Loudra Eindhoven B.V. heeft een gedeelte van de Lab-lijst in of omstreeks het jaar 1974 overgenomen in een door haar uitgegeven catalogus voor laboratoriumglaswerk; diezelfde catalogus is nadien verspreid onder een andere omslag, waarop in plaats van Loudra Eindhoven B.V. de naam Louwers Hapert is vermeld;

– op de tekeningen in die catalogi van Loudra Eindhoven en Louwers Hapert is vermeld 'alle rechten voorbehouden aan C.J. v.d. P. '74';

– gedaagde heeft een aantal van de tekeningen zoals die voorkomen in de Lab-lijst en/of catalogi van Loudra Eindhoven en Louwers Hapert in dezelfde of enigszins gewijzigde vorm overgenomen in de door haar uitgegeven 'Deelcatalogus Speciaal Glaswerk uitgave 1977' in welke catalogus is vermeld, dat deze is tot stand gekomen in samenwerking met Louwers Hapert Glastechniek te Hapert;

O. dat gedaagde de vorderingen op de navolgende – zakelijk weergegeven – gronden heeft bestreden:

1. de litigieuze tekeningen zijn niet oorspronkelijk, zij zijn gemeengoed en daaraan kan derhalve geen auteursrechtelijke bescherming worden toegekend;

2. van der Poel is niet de maker van de tekeningen in de zin van de Auteurswet;

3. in casu kan niet worden gesproken van verveelvoudiging van tekeningen, doch slechts van het overnemen van globale afbeeldingen van produkten;

4. van der Poel moet geacht worden toestemming tot het gebruik van zijn tekeningen te hebben gegeven;

O. met betrekking tot het verweer onder 1, dat het naar Ons voorlopig oordeel niet van doorslaggevende betekenis is, dat de tekeningen van van der Poel geen oorspronkelijke (werk)tekeningen zijn, daar auteursrechtelijke bescherming naar Ons voorlopig oordeel in ieder geval toekomt aan de Lab-lijst als geheel, bij de opstelling waarvan van der Poel, gelet op de systematiek van die lijst, de toegepaste standaardisatie van maten en de gebruikte codering, zeker scheppende arbeid heeft verricht;

O. met betrekking tot het verweer onder 2, dat de Lab-lijst geen met name genoemde maker vermeldt, doch dat gedaagde niet heeft weersproken, dat van der Poel die lijst heeft vervaardigd; dat die lijst niet vermeldt, dat de auteursrechten toekomen aan het Gorlaeus Laboratorium; dat van der Poel, naar eigen stelling van gedaagde, exemplaren van die lijst heeft verkocht aan Loudra en/of Louwers Hapert; dat op de catalogi van Loudra en Louwers Hapert is vermeld, dat alle rechten zijn voorbehouden aan 'C.J. v.d. P.', terwijl gedaagde niet heeft weersproken, dat daarmede de eiser van der Poel is bedoeld;

O. dat gesteld noch gebleken is, dat het Gorlaeus Laboratorium (c.q. de Staat der Nederlanden) ooit de openlijk door van der Poel geclaimde auteursrechten op grond van de bestaande dienstbetrekking voor zich heeft opgeëist, zodat, nu van der Poel stelt dat hij de Lab-lijst in zijn vrije tijd gedurende een reeks van jaren heeft opgesteld, en gedaagde het tegendeel niet aannemelijk heeft gemaakt, Wij er voorshands van uit moeten gaan dat de auteursrechten van de 'Lab-lijst' aan van der Poel in privé toekomen;

O. met betrekking tot het verweer sub 3, dat Wij voorshands van oordeel zijn dat meerdere tekeningen, zoals die voorkomen in de Lab-lijst, de catalogi van Loudra Eindhoven en Louwers Hapert en de catalogus van gedaagde, een zo grote mate van overeenstemming met elkaar vertonen, dat gezegd kan worden dat gedaagde die tekeningen direct van de Lab-lijst of indirect, via de catalogus van Loudra of van Louwers Hapert, heeft overgenomen, terwijl de publikatie daarvan in de catalogus van gedaagde naar zijn aard verveelvoudiging in de zin van de Auteurswet oplevert;

O. tenslotte met betrekking tot het verweer onder 4, dat gedaagde geenszins aannemelijk heeft gemaakt, dat zij van eisers toestemming tot het overnemen van die tekeningen heeft verkregen;

O. dat gedaagde naar Ons voorlopig oordeel niet heeft aangetoond of aannemelijk gemaakt, dat zij zich kan beroepen op rechten, welke Loudra Eindhoven c.q. Louwers Hapert van van der Poel zouden hebben verkregen, terwijl naar Ons voorlopig oordeel het voorbehoud ten gunste van van der Poel in de catalogi van Loudra en Louwers Hapert d.d. 1974 er ondubbelzinnig op duidt, dat van der Poel aan Loudra en/of Louwers

Hapert zijn auteursrechten juist niet heeft overgedragen, doch dat hij hoogstens een beperkte toestemming heeft gegeven tot het overnemen van tekeningen in die bepaalde catalogi;

O. bovendien, dat Louwers Hapert blijkens ten processe overgelegd schrijven d.d. 5 oktober 1977 de verantwoordelijkheid voor de overname van de litigieuze tekeningen in de catalogus van gedaagde afwijst, waardoor de stelling van gedaagde dat zij (al dan niet via Loudra Eindhoven) rechten kan ontlenen aan Louwers Hapert naar Ons voorlopig oordeel niet opgaat;

O. dat Wij op grond van al het vorenstaande voorschands van oordeel zijn, dat gedaagde de auteursrechten van eisers heeft geschonden;

O. dat Wij deswege de vorderingen sub 1 en 2 in voege als na te melden zullen toewijzen, de dwangsommen gematigd en/of gemaximeerd als na te melden, doch dat Wij geen termen aanwezig achten in kort geding daarnevens het sub 3 gevorderde toe te wijzen;

O. dat gedaagde als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij in de kosten van het geding behoort te worden verwezen;

Rechtdoende in Naam der Koningin:

In kort geding:

Verbieden gedaagde om zonder voorafgaande toestemming van eisers enige tekening, waarop eisers, althans eiser van der Poel, het auteursrecht hebben (heeft) geheel of gedeeltelijk openbaar te maken of te veeveelvoudigen, zulks, het vonnis betekend zijnde, op verbeurte aan eisers van een dwangsom van f 2.500,— voor iedere overtreding van dit verbod, tot een maximum van f 50.000,—;

Verbieden gedaagde nog enig exemplaar van haar deelcatalogus Speciaal Glaswerk 1977 waarin tekeningen voorkomen waarop eisers c.q. eiser van der Poel auteursrecht hebben (heeft) aan een derde te verzenden, af te geven of op andere wijze aan een derde ter beschikking te stellen, zulks, het vonnis betekend zijnde, op verbeurte van een dwangsom aan eisers van f 250,— voor iedere overtreding van dit verbod, tot een maximum van f 50.000,—;

Verklaren dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad; Veroordelen gedaagde in de kosten van dit geding, aan de zijde van eisers gevallen en tot op heden begroot op f 764,55;

Ontzeggen het meer of anders gevorderde; enz.

Nr 20. Hoge Raad der Nederlanden,
28 oktober 1977 (N.J. 1978, nr 86 met noot G. J. S.)

(Carlton)

President: Mr C. W. Dubbink;

Raden: Mevr. Mr A. A. L. Minkenhof, Mrs L. van Dijk,
H. Drion en W. L. Haardt.

Art. 1401 Burgerlijk Wetboek.

Bustraan vordert schadevergoeding van Raleigh, omdat deze een onrechtmatige daad jegens haar heeft gepleegd door een door Bustraan aan de wielrenner Loevesijn geleverd frame van een racefiets, voorzien van haar merk Rih, vóór de aanvang van de nationale kampioenschappen op de baan, verreden in het Olympisch stadion te Amsterdam in juni 1971, weg te werken door dit over te plakken met het merk Carlton, op welk raceframe, valselijk voorzien van het merk Carlton, Loevesijn in oktober 1971 te Varese, Italië, het wereldkampioenschap op de sprint voor beroepsrenners heeft behaald, — hebbende Raleigh aldus opzettelijk reclame gemaakt voor het produkt en het merk Carlton door ten onrechte voor te wenden dat Loevesijn daarop wereldkampioen zou zijn geworden.

Hof. De vraag is aan de orde of het overplakken op het frame van een fiets van het merk Rih met het merk Carlton (in de wielwereld 'transfer' genoemd) als een onrechtmatige daad van Raleigh tegenover Bustraan moet worden aangemerkt.

Tegenover de maker van de fiets is een transfer onrechtmatig. Van onrechtmatigheid is echter geen sprake, indien het overplakken is geschied met uitdrukkelijke of stilzwijgende toestemming van die maker.

Uit de afgelegde getuigenverklaringen en de verder ten processé gebleken omstandigheden leidt het Hof af, dat in casu Bustraan stilzwijgend toestemming tot de transfer heeft verleend, althans daartegen geen bezwaar had (zie de motivering in het arrest).

De subsidiair in hoger beroep aangevoerde grondslag van de vordering — onrechtmatige (Hof: bedoeld is waarschijnlijk ongerechtvaardigde of ongegronde) verrijking — kan de vordering ook niet dragen (zie arrest). Vonnis van de rechtbank vernietigd en vordering aan Bustraan ontzegd.

Hoge Raad. Het Hof heeft het overplakken van het merk tegenover de vervaardiger van de fiets terecht in beginsel onrechtmatig geoordeeld.

Het Hof heeft kennelijk aangenomen dat, toen Bustraan door haar feitelijk aangenomen houding bij Raleigh de — al dan niet juiste — indruk had gewekt tegen de transfer geen bezwaar te hebben, de maatschappelijk betamende zorgvuldigheid Raleigh er niet meer van behoefde te weerhouden het merk van de fiets van Loevesijn, die bij haar onder contract stond, vóór de genoemde kampioenschappen over te plakken. Daarmede heeft het Hof geen blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting. Het Hof heeft kennelijk aangenomen, dat evenbedoelde indruk niet achteraf, na het opplakken, doch daarvóór is gewekt. Dit oordeel van het Hof is van feitelijke aard en, gezien in het licht van de in de bestreden uitspraak aangehaalde getuigenverklaringen en de overigens vastgestelde feiten niet onbegrijpelijk, waarbij in aanmerking moet worden genomen, dat partijen als insiders in de wielwereld, naar het Hof kennelijk heeft aangenomen, van hetgeen hun gemeenschappelijke relatie Loevesijn in dezen wedervoer op de hoogte zijn geweest. Het Hof heeft voor zijn oordeel omtrent de bij Raleigh gewekte indruk bevestiging gevonden en kunnen vinden in de houding welke Bustraan na de transfer heeft aangenomen.

Het middel, grotendeels uitgaande van een andere lezing van 's Hofs arrest, kan niet tot cassatie leiden.

Beroep verworpen.

De vennootschap onder firma W. Bustraan & Zn te Amsterdam, eiseres tot cassatie van het arrest van het Gerechtshof te Amsterdam van 5 mei 1976, voorwaardelijk incidenteel verweerster, advocaat Jhr Mr J. L. R. A. Huydecoper,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Raleigh Nederland B.V. te Amsterdam, verweerster in cassatie, voorwaardelijk incidenteel eiseres tot cassatie, advocaat Mr L. D. Pels Rijcken.

a) Gerechtshof te Amsterdam, 5 mei 1976.

(President: Mr L. W. M. M. Drabbe; Raden: Mrs A. Cohen Tervaert en H. J. Sluijter.)

Het Hof, enz.

2. De grieven in het principaal appèl luiden:

Grief I

Ten onrechte heeft de Rechtbank in de rechtsoverwegingen 2 en 3 aangenomen, dat 'dit overplakken een onrechtmatige daad zijdens gedaagde jegens eiser oplevert' (r.o. 2), omdat Raleigh erkend heeft, dat zij